

BJÖRKHOLMEN.

Detta är en s.k. ensamgårdsby. Den beskrivs 1729 sålunda :

1/4 förmedlat mantal, insockne frälse, tillhörigt : Sahl.
Öfwersta Magnus F. Mecks arfwingar på säteriet Wallen.

Det finns en gård och åbo är Bengt Persson.

Det omtalas vidare att det finns utmark av ljunng, stenigt och med mossar. Samfällt med kronohemmanet Ekesunna och åtskilliga frälsehemman i socknen.

I de äldre kyrkoböckerna används namnet Birkholm på byn.

Bengt Perssons gård övertas omkr. 1740 av sonen Per Bengtsson m.h. Sissa Påhlsdt. fr. Bölinge. Per Bengtsson dör 1766. Gården brukas av familjen till omkring 1771, då sonen Pål gift med Anna Olsdotter från Högalt övertar. 1774 gifter sig den andre sonen Per med Bengta Olsdotter, syster till ovannämnda Anna. Gården får nu två brukarefamiljer. Om den även delas är osäkert.

Per och Bengta flyttar omkring 1790 till Fladalt. Deras gårdslot övertas nu av Pål Persson d.y. Ja båda brukarna hette nu Pål Persson. Den yngre Pål var från Floalt men familjen kom närmast från Ydermossa. Den yngre Pål dör i rödsot 1802. Dennes del några år av Jacob Karlsson från Kålbäckstorp. Jacob Karlsson hade tidigare brukat Kålbäckstorp men hans hustru Boel Örjansdotter från Floalt dog 1802. Jacob Karlsson gifter sig nu med d.ä. Pål Perssons dotter Pernilla i Björkholmen. När även den äldre Pål dör 1809 sammanslås de båda gårdslotterna och gården har i fortsättningen endast en brukare.

I samband med sammanslagningen får gården också nya brukare. Det blir familjen Bengt Andersson som kommer från Örkelljunga. 1819 övertar dennes son Per Bengtsson g.m. Else från Ydermossa. 1822 flyttar dessa till Tossjö socken. Familjen Gudmund Blomberg kommer från Laholm men stannar endast ett år.

Nya brukare blir i stället Per Svensson från Ydermossa g.m. Johanna Johnsdotter från Killhult. 1863 tar Per och Johanna undantag och gården övertas av sonen Sven Persson m.h. Pernilla. Dock hade dottern och mågen Anna-Stina och Andreas Nilsson bott och arbetat på gården sedan 1850. Dessa flyttar 1865 till Ekesunna och 1869 till Hälede.

Sven Persson dör 1895. Gården brukas nu först av sönerna Anton och August, från 1905 av Anton och från 1908 av brodern Hjalmar Svensson. Troligen blev det Hjalmar Svensson som fick möjlighet att friköpa gården från Vallen.

Annie och Ludvig Nilsson köper gården 1929. Denna familj kom närmast från en gård i Eket.

På 1950-talet övertar deras son Hugo Nilsson g.m. Ingrid Johnsson från "Norge" i Våxtorp.

Huset eller backstugan vid Björkholm.

Detta hus omtalas redan omkring 1808, ja kanske att det är ännu äldre. Huset uppförs troligen av och för änkan efter Pål Persson d.y., vilken hade haft den ena gårdslotten av Björkholm. Denne dog i rödsot 1802. Änkan Johanna Johansdotter och två döttrar är nu här bosatta. Efter några år flyttar döttrarna hemifrån och Johanna bor ensam kvar. Hon lever troligen under mycket knappa förhållanden, kallas fattighjon och tigerska. Johanna dör 1836. Nu omnämns inte längre huset under Björkholm. Var kan denna stuga ha legat? En backstuga tillhörande Ekesunna, men nära gränsen till Björkholm kan vara densamma eller en efterföljare till denna. Utmarkerna till byarna var ju inte tidigare skiftade utan samfällda. Vid skiftet kan stugans plats ha blivit tilldelad Ekesunna?

Se därför även Ekesunna.